

Mål C-345/09

J.A. van Delft m.fl.

mot

College voor zorgverzekering

(begäran om förhandsavgörande
från Centrale Raad van Beroep)

”Social trygghet — Förordning (EEG) nr 1408/71 — Avdelning III, kapitel I — Artiklarna 28, 28a och 33 — Förordning (EEG) nr 574/72 — Artikel 29 — Fri rörlighet för personer — Artiklarna 21 FEUF och 45 FEUF — Vårdförmåner enligt sjukförsäkringen — Personer som uppbär ålderspension eller livränta på grund av arbetsoförmåga — Bosättning i en annan medlemsstat än den som svarar för pensionen — Tillhandahållande av vårdförmåner i bosättningsstaten vilka betalas av den stat som svarar för pensionen — Registrering har inte skett i bosättningsstaten — Skyldighet att betala avgift i den stat som svarar för pensionen — Ändring av lagstiftningen i den stat som svarar för pensionen — Kontinuitet i sjukförsäkringen — Skillnad i behandling mellan personer som är bosatta i landet och personer som inte är bosatta i landet”

Förslag till avgörande av generaladvokat N. Jääskinen, föredraget den 15 juli 2010 I - 9883

Domstolens dom (andra avdelningen) av den 14 oktober 2010 I - 9912

Sammanfattning av domen

1. *Social trygghet för migrerande arbetstagare — Tillämplig lagstiftning — Lagvalsreglernas tvingande karaktär — Sjukförsäkring — Personer som uppbär pension enligt lagstiftningen i en annan medlemsstat än bosättningslandet*
(Rådets förordning nr 1408/71, artiklarna 28 och 28a, och rådets förordning nr 574/72, artikel 29)

2. *Social trygghet för migrerande arbetstagare — Sjukförsäkring — Personer som uppbär pension enligt lagstiftningen i en annan medlemsstat än bosättningslandet*
(Rådets förordning nr 1408/71, artiklarna 28, 28c och 30, och rådets förordning nr 574/72, artikel 29)
3. *Unionsmedborgarskap — Rätt att fritt röra sig och uppehålla sig på medlemsstaternas territorium — Social trygghet för migrerande medborgare — Personer som uppbär pension enligt lagstiftningen i en annan medlemsstat än bosättningslandet*
(Artikel 21 FEUF; rådets förordning nr 1408/71)

1. Eftersom lagvalsreglerna i förordning nr 1408/71, i dess lydelse enligt förordning nr 1992/2006, är tvingande för medlemsstaterna, kan det inte godtas att de socialförsäkringstagare som omfattas av tillämpningsområdet för dessa bestämmelser kan undgå verkningarna härav genom att välja att inte omfattas av bestämmelserna. Artiklarna 28 och 28a i denna förordning ger enligt sin ordalydelse inte någon valrätt för de pensionärer som omfattas av dessa bestämmelser. Eftersom den som har rätt till en pension enligt lagstiftningen i en medlemsstat befinner sig i den objektiva situation som beskrivs i nämnda artiklar, är lagvalsregeln i dessa bestämmelser följaktligen tillämplig för denna person, som inte kan avstå från nämnda tillämpning genom

att underlåta att registrera sig enligt artikel 29 i förordning nr 574/72 om tillämpningen av förordning nr 1408/71 hos den behöriga institutionen i den medlemsstat där vederbörande är bosatt. Artiklarna 28 och 28a i förordning nr 1408/71 är således tvingande för de socialförsäkringstagare som omfattas av artiklarnas tillämpningsområde.

Den i artikel 29 i förordning nr 574/72 om tillämpningen av förordning nr 1408/71 föreskrivna registrering hos den behöriga institutionen i bosättningsmedlemsstaten utgör endast en administrativ

formalitet som krävs för att säkerställa att vårdförmånerna i denna medlemsstat verkligen tillhandahålls i enlighet med artiklarna 28 och 28a i förordning nr 1408/71. När den behöriga institutionen i en medlemsstat utfärdar blankett E 121 förklarar den endast att socialförsäkringstagaren har rätt till vårdförmånerna enligt lagstiftningen i denna stat om vederbörande är bosatt där. Eftersom en sådan blankett endast är en ren förklaring, utgör det faktum att socialförsäkringstagaren företer blanketten för den behöriga institutionen i en medlemsstat i syfte att registrera sig där inte något villkor för en rätt till förmånerna i denna medlemsstat.

Sker ingen registrering hos den behöriga institutionen i bosättningsmedlemsstaten kan en sådan socialförsäkringstagare visserligen inte erhålla dessa förmåner i nämnda stat, varför det inte uppstår några kostnader för vilka den medlemsstat som svarar för utbetalning av vederbörandes pension ska ersätta den aktuella personens bosättningsmedlemsstat enligt artikel 36 i förordning nr 1408/71, jämförd med artikel 95 i förordning nr 574/72. En sådan omständighet inverkar dock inte på rätten till dessa förmåner och därmed inte heller på motsvarande skyldighet att till de behöriga institutionerna i den medlemsstat i vars lagstiftning en sådan rätt stadgas erlagga de avgifter som utgör vederlag för den risk som denna stat står enligt bestämmelserna i förordning nr 1408/71. Den solidaritetsprincip som genomförts i de nationella systemen för social trygghet innebär automatiskt en sådan skyldighet att erlagga avgifter när det föreligger en rätt till förmåner, även om dessa de facto inte tas i anspråk. Om det inte fanns en sådan skyldighet skulle nämligen de berörda personerna kunna uppmuntras att vänta tills risken förverkligas innan de börjar bidra till finansieringen av detta system.

Eftersom pensionärer som omfattas av artiklarna 28 och 28a i förordning nr 1408/71 i enlighet med vad som anförts ovan inte kan välja att avstå från rätten till vårdförmåner i sin bosättningsmedlemsstat genom att inte registrera sig hos den behöriga institutionen i den staten, då dessa artiklar nämligen är tvingande, kan denna underlåtenhet att registrera sig inte medföra att de undantas från skyldigheten att erlagga avgifter i den medlemsstat som svarar för utbetalningen av deras pensioner, eftersom det i vilket fall som helst åvilar sistnämnda stat, vilken inte kan undkomma det system som föreskrivs i nämnda förordning.

(se punkterna 52, 57, 61–65 och 72–75)

2. Artiklarna 28, 28a och 33 i förordning nr 1408/71, i dess lydelse enligt förordning nr 1992/2006, jämförda med artikel 29 i förordning nr 574/72 om tillämpningen av förordning nr 1408/71, i dess lydelse enligt förordning nr 311/2007,

ska tolkas så, att de inte utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken pensionärer med rätt till pension enligt lagstiftningen i denna stat vilka är bosatta i en annan medlemsstat där de i enlighet med de nämnda artiklarna 28 och 28a i förordning nr 1408/71 har rätt till vårdförmåner vid sjukdom vilka tillhandahålls av den behöriga institutionen i den medlemsstaten, genom ett avdrag från nämnda pension har att erlägga en avgift för nämnda förmåner, även om de inte har registrerat sig hos den behöriga institutionen i sin bosättningsstat.

förordning nr 1992/2006, har rätt till vårdförmåner vid sjukdom vilka tillhandahålls av den behöriga institutionen i sistnämnda medlemsstat, genom ett avdrag från nämnda pension har att erlägga en avgift för nämnda förmåner, även om de inte har registrerat sig hos den behöriga institutionen i sin bosättningsstat.

(se punkt 80 samt punkt 1 i domslutet)

Däremot ska artikel 21 FEUF tolkas så, att den utgör hinder för en sådan nationell lagstiftning i den mån denna frammanar eller innehåller – vilket det ankommer på den nationella domstolen att pröva – en oberättigad skillnad i behandling mellan i landet bosatta personer och i landet ej bosatta personer när det gäller säkerställandet av att det heltäckande skydd mot risken att drabbas av sjukdom som de omfattades av enligt de försäkringsavtal som de ingått innan denna lagstiftning trädde i kraft ska fortsätta att gälla.

3. Artikel 21 FEUF ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken pensionärer med rätt till pension enligt lagstiftningen i denna stat vilka är bosatta i en annan medlemsstat där de i enlighet med artiklarna 28 och 28a i förordning nr 1408/71, i dess lydelse enligt

(se punkterna 130 och 131 samt punkt 2 i domslutet)